

JUSTITSMINISTERIET

Den 1. september 1981

Finansministeriet

Finansministeriet har anmodet justitsministeriet om en udtalelse i anledning af, at folketingets finansudvalg i forbindelse med behandlingen af statsrevisorernes bemærkninger til rigsrevisionens beretning om post- og telegrafvæsenet 27. august 1981 har stillet følgende spørgsmål:

»a. En gennem justitsministeriet indhentet belysning af, hvilke muligheder der foreligger for en eventuelt videre undersøgelse af sagen med oplysning om de formelle regler, der gælder for iværksættelsen og gennemførelsen af en sådan undersøgelse. Følgende muligheder bedes belyst på den beskrevne måde: Rigsretssag, nedsættelse af en parlamentarisk kommission, nedsættelse af en kommissionsdomstol i henhold til retsplejelovens § 21 eller ved særlig lov, nedsættelse af et særligt undersøgelsesudvalg (som i sagen om »Hans Hedtoft«s forlis) og tjenestemandssag. Endvidere bedes meddelt, i hvilke større sager man har anvendt de nævnte undersøgelsesformer med oplysning om, over hvor lang tid gennemførelsen af undersøgelserne har strakt sig.«

I den anledning kan justitsministeriet oplyse:

1. Rigsretssager.

Grundlovens bestemmelser om rigsretten findes i §§ 59 og 60, der har følgende ordlyd:

»§ 59. Rigsretten består af indtil 15 af de efter embedsalder ældste ordentlige medlemmer af rigets øverste domstol og et tilsvarende antal af folketinget efter forholdstal for 6 år valgte medlemmer. For hver af de valgte vælges en eller flere stedfortrædere. Folketingets medlemmer kan ikke vælges til eller virke som medlemmer af rigsretten. Kan i et enkelt tilfælde nogle af den øverste domstols medlemmer ikke deltage i sagens behandling og påkendelse, fratræder et tilsvarende antal af de af folketinget sidst valgte rigsretsmedlemmer.

Stk. 2. Retten vælger selv sin formand af sin midte.

Stk. 3. Er sag rejst ved rigsretten, beholder de af folketinget valgte medlemmer deres sæde i retten for denne sags vedkommende, selvom det tidsrum, for hvilket de er valgt, udløber.

Stk. 4. Nærmere regler om rigsretten fastsættes ved lov.

§ 60. Rigsretten påkender de af kongen eller folketinget mod ministrene anlagte sager.

Stk. 2. For rigsretten kan kongen med folketingets samtykke lade også andre tiltale for forbrydelser, som han finder særdeles farlige for staten.«

De nærmere regler om rigsretten er fastsat i lov nr. 100 af 31. marts 1954. Ifølge denne lov består rigsretten af højesterets 15 dommere og et tilsvarende antal af folketinget efter forholdstal for 6 år valgte medlemmer. Folketingets medlemmer kan dog ikke vælges til eller virke som medlemmer af rigsretten.

For rigsretten kan føres sager imod nuværende og afgåede ministre vedrørende forhold, som er begået, medens de pågældende var ministre. Rigsretten kan tage stilling til spørgsmål om såvel straf som erstatning.

Beslutter folketinget at rejse tiltale mod en minister, vælger det samtidig en anklager. I andre sager udføres hvervet som anklager af rigsadvokaten, medmindre folketinget vælger en anden anklager. I sager om strafansvar beskikker rigsrettens formand en forsvarer, medmindre tiltalte inden en vis frist erklærer selv at ville drage omsorg for forsvaret.